

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2003/2024
31.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Драган Згерђа, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство унутрашњих послова, Полицијска управа Панчево, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Зрењанину, ради исплате разлике плате за прековремени рад, ноћни рад и рад у дане државних и верских празника, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 614/24 од 21.03.2024. године, у седници одржаној 31.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ се пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 614/24 од 21.03.2024. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужене, као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П1 8/18 од 15.12.2023. године и **ОДБИЈА** захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи на име трошкова ревизијског поступка исплати 41.900,00 динара у року од 15 дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 8/18 од 15.12.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован приговор месне ненадлежности суда. Ставом другим изреке, усвојен је у целости прецизирани тужбени захтев тужиље и обавезана је тужена да тужиљи на име разлике зараде по основу рада ноћу исплати износ од 73.258,63 динара, на име разлике зараде по основу рада у дане државних и верских празника износ од 14.465,77 динара, на име разлике зараде по основу прековременог рада износ од 42.565,22 динара, све у износима појединачно опредељеним овим ставом изреке са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да за тужиљу на наведене месечне износе као основицу обрачуна и уплати разлику доприноса за

пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за ПИО. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 426.935,79 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, а одбијена је тужиља са захтевом да се камата на трошкове поступка досуди у периоду од пресуђења до извршности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 614/24 од 21.03.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда првостепеног суда у ставу другом и трећем изреке, па је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да тужиљи за 2007, 2008, 2009. и 2010. годину исплати на име разлике плате по основу увећања зараде за рад ноћу износ од 73.258,63 динара, за рад у дане државних и верских празника износ од 14.465,77 динара и за прековремени рад износ од 42.565,22 динара, са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од првог у месецу за претходни месец до коначне исплате, као и да на напред наведене износе уплати разлику доприноса за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за ПИО. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу четвртм изреке првостепене пресуде и одбијен као неоснован захтев тужиље за накнаду трошкова поступка које је имала пред првостепеним судом у износу од 426.935,79 динара са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 27.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...10/23), па је нашао да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужиља је запослена у Министарству унутрашњих послова на радном месту полицајац СГП ..., ПУ ..., утврђено решењем о распоређивању и утврђивању коефицијента број ...-.../... од 01.07.2006. године и сходно Правилнику о платама запослених у МУП-у бр.4908/06-4 од 26.06.2006. године, додељен јој је укупан коефицијент за обрачун плате 17,54, с тим што је сходно члану 3. поменутог Правилника додељен коефицијент 9,96, сходно члану 4. коефицијент 6,52 и сходно члану 7. коефицијент 1,06. Постојање додатног коефицијента којим се вреднују посебни услови рада, рад на дан празника који је нерадни дан, ноћног рада, рада у сменама, прековременог рада, дежурства, приправности и других видова нередовности у раду одређено је одредбама члана 4. Правилника о платама запослених у МУП и према овом члану тужиљи је одређен додатни коефицијент 6,52. Поређењем коефицијента радника упоређивача ББ запосленог на радном месту ... ПИ „...“ са истим степеном стручне спреме као и тужиља (IV степен) који ради у редовно радно време и нема нередовности у раду и тужиље сходно претходно наведеном Правилнику о платама запослених у МУП-у од 26.06.2006. године у смислу чл.2. и 3. Правилника о упоредном раднику ББ додељен коефицијент од 9,96, а тужиљи 9,96, да је сходно члану 4. Правилника о упоредном раднику ББ додељен коефицијент 6,52 а тужиљи такође 6,52, да је сходно члану 5. односно 7. Правилника, раднику упоређивачу ББ додељен коефицијент 2,28 а тужиљи 1,06

чиме је упоредном раднику коефицијент већи за 115% у односу на коефицијент тужиље, да је упоредном раднику ББ додељен укупан коефицијент од 18,76 а тужиљи од 17,54 што указује да коефицијент тужиље није већи за 30-50% од коефицијента упоредног радника већ управо супротно да је мањи. Тужиља у спорном периоду обављајући рад за тужену на свом радном месту рад обавила у дане државних и верских празника, ноћу, а такође имала је и прековремени рад, што је све конкретно детаљно јасно утврђено у чињеничном стању првостепене пресуде као и колико износи новчана вредност на име остварених сати рада по предметним основама а што је све утврђено на основу економско-финансијског вештачења извршеног од стране вештака Сиђак Сузанае дипл. економисте из Током доказног поступка утврђено је да је тужиља поднела захтев за исплату додатака на плату по основу прековременог рада, ноћног рада и рада у дане државних и верских празника за утужени период, али да о захтевима није одлучено већ је тужиљи упућен допис МУП-а РС, Сектор за људске ресурсе, Група за људске ресурсе за ПУ ... од 14.12.2017. године у коме је наведено да је захтев тужиље запримљен дана 11.08.2010. године у Одељењу за логистику МУП-а РС, те је иста обавештена да је допис прослеђен Војвођанском полицијском синдикату.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је нашао да тужиља основано потражују утужени износ, који јој припада на основу члана 147. Закона о полицији, на име увећања по основу прековременог рада, рада ноћу и у дане државних и верских празника, јер додатни коефицијент који тужиља има у односу на упоредне раднике који немају статус овлашћеног службеног лица није одређен по основу нередовности, већ различитог статуса, због чега је тај суд и усвојио тужбени захтев.

Побијаном правноснажном одлуком преиначена је првостепена пресуда и тужбени захтев тужиље одбијен, уз закључак другостепеног суда да се тужиља обратила послодавцу захтевом за доношење решења о праву на додатак и висину додатка на основну плату за нередовности у раду за утужени период, да тужена решење није донела а тужиља због „ћутања администрације“ није покренула управни спор па у тој ситуацији, када управни поступак по захтеву тужиље није окончан нити покренут управни спор и обраћање тужиље послодавцу ради доношења назначеног решења није делотворна радња која може довести до прекида застарелости с позивом на одредбу члана 388. што погрешно закључује првостепени суд. Према правилима из члана 360. став 1. и 2. ЗОО, застарелост престaje право захтевати испуњење обавеза, да застарелост наступа када протекне законом одређено време у коме је поверилац могао захтевати испуњење обавезе. Из садржине норми произлази да је застарелост утужених месечних потраживања плате почело тећи од доспелости 25. у месецу за претходни месец, и то за јул 2010. године, дана 25.08.2010. године, а да је застарелост назначеног потраживања наступила протеком рока од три године дана 25.08.2013. године, пре подношења тужбе у овој парници дана 10.01.2018. године, па је другостепени суд одлучујући о приговору застарелости потраживања истакнутог од стране тужене преиначио првостепену пресуду и одбио постављене тужбене захтеве тужиље за период од маја 2007. године до јула 2010. године, због наступања застарелости утуженог потраживања.

Врховни суд налази да се ревизијом основано указује да је приликом одлучивања о тужбеном захтеву од стране другостепеног суда погрешно примењено материјално право.

Неприхватљив је закључак другостепеног суда када је одлучивао о приговору застарелости потраживања налазећи да је исти основан. Правилно је закључио првостепени суд да је приговор тужене застарелости потраживања неоснован, имајући у виду одредбу чл 388. Закона о облигационим односима којом је предвиђено да се застеревање прекида подизањем тужбе и сваком другом повериоачевом радњом предузетом против дужника пред судом или другим надлежним органом у циљу утврђивања, обезбеђења или остварења потраживања. Наиме, како се у конкретном случају, тужилца обратила туженој са захтевом за исплату додатка на плату по основу прековременог рада, ноћног рада и рада у дане државних и верских празника за период почев од 01.08.2007. године до 01.08.2010. године у складу са одредбом члана 140. Закона о државним службеницима, а имајући у виду да су наведени захтеви поднети у року од три године од доспелости најстаријег потраживања сходно члану 196 Закона о раду, тиме је тужилца прекинула ток застарелости, па је правилно првостепени суд приговор застарелости потраживања одбио, као неоснован.

Законом о полицији („Сл.гласник РС“ бр.101/05 и 63/09, који је био на снази у спорном, утуженом периоду), одређено је да се основна плата запослених код тужене састоји од основице коју утврђује Влада и основног и додатног коефицијента у односу на звање, радна места, односно послове на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност послова (члан 146. став 2. Закона). Додатни коефицијент утврђен у складу са чланом 146. став 2. овог Закона, применом на основицу, увећава плату за 30 до 50% у односу на плате других државних службеника (члан 147. став 1.), а уз сагласност Владе, за поједине категорије запослених могу се утврдити додатни коефицијенти који омогућавају увећање и за више од 50% у односу на плате других државних службеника (члан 147. став 2. истог Закона). Правилником о платама запослених у МУП-у, од 26.06.2006. године, одређени су додатни коефицијенти запослених.

Правилна примена наведених законских одредаба подразумева да полицајци и овлашћена службена лица запослена код тужене, почев од ступања на снагу Правилника о платама од 26.06.2006. године до 08.12.2011. године, када су ступиле на снагу измене Закона о полицији (“Сл.гласник РС” 92/11), немају право на увећање плате по основу нередовности у случају да је њихова плата већ увећана 30 до 50% у односу на плате других државних службеника. Међутим, да ли је плата полицајца који има статус овлашћеног службеног лица увећана за наведени проценат, представља фактичко питање, које је потребно утврдити у сваком конкретном случају и то поређењем са платом полицајског службеника истог степена школске спреме који такође има статус овлашћеног службеног лица, али који нема нередовност у раду.

Сходно изнетом, Врховни суд налази да је првостепеном одлуком правилно примењено материјално право када је усвојен тужбени захтев, након што је утврђено да тужилци, приликом одређивања додатног коефицијента, није признато право на увећану зараду по основу нередовности у раду (прековременог и ноћног рада, као и за рад у дане државних и верских празника).

Имајући у виду наведено, Врховни суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Тужилца је успела у ревизијском поступку, па јој на основу чланова 153, 154. и 163. став 2. Закона о парничном поступку, припадају и одређени трошкови овог поступка, у укупном износу од 41.900,00 динара, који обухватају

трошкове на име састава ревизије 18.000,00 динара према Адвокатској тарифи важећој у време предузимања парничних радњи, као и на име судских такси на ревизију 9.560,00 динара и на одлуку о ревизији 14.340,00 динара, према важећој Таксеној тарифи.

На основу члана 165. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић